

- сучасне підприємство являє собою відкриту динамічну соціально-економічну систему, яка функціонує в умовах змін зовнішнього середовища, що обумовлює актуальність пристосування до цих змін шляхом постійного розвитку;

- розвиток підприємства доцільно розглядати як «соціально-економічний», що більш повно відповідає поглядам на сучасне підприємство;

- забезпечення стійкого розвитку з огляду на динамічність середовища є необхідною умовою забезпечення ефективної діяльності підприємств будівельного бізнесу на довгостроковій основі;

- в умовах нестійкого зовнішнього середовища основним об'єктом з точки зору управління будівельним підприємством є забезпечення стійкості функціонування та розвитку відносно цілей, що стоять перед ним;

- управління розвитком є важливою складовою стратегічного менеджменту сучасного підприємства, метою якого є покращення соціально-економічного становища підприємства, в результаті якого відбувається перехід до якісно нового стану підприємства, який здатний забезпечити стійке функціонування та розвиток підприємства в довгостроковій перспективі в умовах динамічних ринкових змін;

- сучасним умовам господарювання найбільш повно відповідає стратегічний підхід до управління розвитком підприємств будівельного бізнесу;

- вибір управлінського інструментарію для реалізації стратегії розвитку будівельних підприємств має відповідати сучасним умовам ведення бізнесу та забезпечення підвищення його рівня в поточній і довгостроковій перспективі;

- розвиток сучасного будівельного підприємства на довгостроковій основі може бути забезпечений лише на інноваційній основі.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ НА РОЗВИТОК БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ І РОЗВИНЕНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Н. О. ВОЛГІНА, ст. викл., А. В. РОМАНОВСЬКА, студентка

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

В умовах глобалізації економіки важливого значення набуває питання нерівномірності розвитку підприємництва та бізнесу в окремих країнах. Це пов'язано з різними факторами, зокрема географічним положенням країни, наявністю ресурсів, політичним становищем тощо. Поряд з цим, одним з

головних факторів, що впливають на розвиток бізнесу, є система оподаткування, що діє в державі. Україна поступово входить у світову економіку, з огляду на це, актуальним стає дослідження та порівняння систем оподаткування в Україні та розвинених країнах світу для виявлення впливу її на розвиток бізнесу.

У рейтингу сприятливості умов ведення бізнесу, складеному Всесвітнім банком, станом на червень 2016 року Україна посіла 80 сходинку з 190 країн світу. Чим вище позиція країни в рейтингу сприятливості умов ведення бізнесу, тим сприятливіше підприємницьке середовище для відкриття і функціонування підприємства. Позиція кожної країни по рейтингу сприятливості умов для ведення бізнесу визначається через упорядкування сукупної оцінки, отриманої тією чи іншою країною по десяти напрямках, одним з яких є система оподаткування. Тому, розглянемо детальніше систему оподаткування в Україні та в світі.

Відповідно до статті 13 Податкового кодексу України податки в Україні поділяються на загальнодержавні та місцеві податки та збори. До загальнодержавних податків належать: податок на додану вартість (основна ставка 20%); податок на прибуток підприємств (основна ставка 18%); податок на доходи фізичних осіб (єдина ставка 18%); акцизний податок; екологічний податок; рентна плата; мито. До місцевих належать податок на майно; єдиний податок; збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.

Головними проблемами податкової системи України слід вважати суттєву нерівномірність розподілу податкового навантаження між окремими галузями та підприємствами, а також відсутність стимулювання ділової активності, причиною якого є зростання фіскального тиску, через що відбувається скорочення обсягів власних коштів підприємств, а отже, і потенціалу їх соціально-економічного розвитку. Сукупна податкова ставка в Україні (у відсотках від комерційних прибутків) становить близько 50%, в той час як у світі середня ставка становить 44,8% від комерційних прибутків [1].

Значна кількість податків, складна система їх адміністрування негативно впливають на розвиток бізнесу незалежно від його масштабів. А як відомо бізнес – це «локомотив» економіки, тому низькі темпи економічного розвитку України серед іншого, мають місце через недосконалість і низьку ефективність системи оподаткування, що заважають бізнесу розвиватися і розвивати економіку. Для створення відповідних умов для розвитку бізнесу має сенс вивчати світовий досвід в цій сфері. Розглянемо детальніше систему оподаткування в країнах, що зайняли перші сходинки рейтингу Всесвітнього банку – Нова Зеландія та Сінгапур.

Нова Зеландія посіла перше місце у рейтингу Всесвітнього банку сприятливості умов ведення бізнесу за червень 2016 року. Нова Зеландія є однією з найбільш високорозвинених країн Тихоокеанського регіону, яка відома у світі як юрисдикція із стандартним рівнем оподаткування, тому має хороший імідж серед підприємців та офіційних інституцій.

Всі податки поділяються на особисті і корпоративні (або бізнес-податки). Особисті: податок на доходи для фізичних осіб (прогресивна шкала зі ставкою від 12,5% до 33%). Основними корпоративними податками є наступні: непрямий податок GST (good and services tax, єдина ставка 15%); податок на прибуток (єдина ставка 28%); ввізні мита; податок на доходи трасту (Trustee income tax, ставка оподаткування дорівнює 33%); податок на безоплатну передачу майна (gift duties, оплачувану дарувальником за прогресивною шкалою на суму подарунка понад 27 000 новозеландських доларів на рік [2]).

Друге місце у рейтингу Всесвітнього банку сприятливості умов ведення бізнесу за червень 2016 року займає Сінгапур. Стати лідером світових економічних рейтингів цієї країні не в останню чергу допомогли саме податкові інструменти.

Ставка податку на прибуток компаній в Сінгапурі становить 17%, що трохи менше, ніж в Україні (18%). Проте подальшого оподаткування капіталу акціонерів не передбачено. В Україні ж бізнес сплачує 18% податку на прибуток, а потім ще 9% податку на дивіденди (для дивідендів, нарахованих після 01.01.2017р.). Резиденти сплачують податки тільки з доходів від джерела в Сінгапурі за прогресивною ставкою від 0% до 20% (ставка залежить від суми доходу). Серед податків є податок на товари і послуги, ставка якого становить 7%. Цей податок є аналогом ПДВ, базова ставка якого в Україні становить 20%. Метою введення податку на товари і послуги була зміна прямого оподаткування доходів на систему непрямих оподаткування споживання, позитивними наслідками якої стало підвищення конкурентоспроможності на міжнародному ринку, а також підвищення стійкості податкової бази. Однак продаж та оренда житлової нерухомості, фінансові послуги та експорт товарів і міжнародних послуг звільнені від цього податку, що знизило податкове навантаження.

Як відомо, значна роль в економіці належить малому бізнесу, тому важливим є вивчення досвіду оподаткування малого бізнесу. Фізичні особи-підприємці сплачують податок за прогресивною ставкою від 3,5% до 20% від доходу, отриманого на території Сінгапуру. Перші 20 тисяч сінгапурських доларів не оподатковуються. Процес подачі податкової звітності та сплата є прозорими завдяки застосуванню електронної служби NFS, введеної

Податковим управлінням Сінгапуру (IRAS).

Для сприяння розвитку малого бізнесу існують пільги в оподаткуванні новостворених компаній протягом перших трьох років діяльності. Сінгапурський бізнес не сплачує податки з прибутку від продажу цінних паперів і фінансових інструментів та з доходу сінгапурської компанії-нерезидента, отриманого з іноземних джерел.

В Україні найбільш вагомими податками для наповнення бюджету є ПДВ, податок на доходи фізичних осіб, акцизний податок та податок на прибуток підприємств. Що стосується Сінгапуру, то лєвова частка податкових надходжень (31%) належить корпоративному податку.

Досвід оптимізації систем оподаткування в розвинених країнах світу показує, що реформи в цій сфері мають відбуватися в таких напрямках: зменшення залежності від непрямого оподаткування; переорієнтація на ефективне адміністрування прямих податків; введення податкових пільг для малого бізнесу та венчурних підприємств у високотехнологічних сферах. Вивчення передової світової практики реформ податкових систем дозволить виокремити перспективні напрями їх впровадження в Україні.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України: Кодекс України від 25.03.2017 р., № 2755-17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Офіційний сайт Всесвітнього банку – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org/>

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМИ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ ТА В СВІТІ

Н. О. ВОЛГІНА, ст. викл.

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

Відповідно до статті 14 Податкового кодексу України (ПКУ) від 25.03.2017 адміністрування податків – це сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб, що визначають інституційну структуру податкових відносин, організують ідентифікацію, облік платників податків та об'єктів оподаткування, забезпечують сервісне обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків, зборів, платежів відповідно до встановленого законом порядку.